

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania M. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 lutego 2017 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 29 grudnia 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 29 grudnia 2015 r. oddalił apelację wniesioną przez ubezpieczonego M. K. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. z dnia 23 października 2014 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z dnia 4 czerwca 2014 r., którą organ rentowy omówił przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury z powodu niewykazania 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony M. K. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 29 grudnia 2015 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest art. 32 w związku z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego

1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze w związku z treścią załącznika nr 1 wykazu A, dział VIII, poz. 2 i 3 tegoż rozporządzenia, a nadto naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 385 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący podniósł, że jest ona oczywiście uzasadniona, ponieważ „wydane orzeczenie rażąco narusza przepisy w wskazane w petitum, pozbawiając jednocześnie skarżącego prawa do emerytury we wcześniejszym wieku, w sytuacji gdy wykonywał on pracę w warunkach szczególnych jako kierowca ciągnika oraz kierowca samochodów o dopuszczalnym ciężarze całkowitym pow. 3,5 lub tony, nie wykonywał innej pracy wykraczającej poza obowiązki kierowcy takiego pojazdu, nigdy nie był wydawcą magazynowym, mechanikiem sprzętu ani kierowcą samochodu dostawczego. Zakres obowiązków wnioskodawcy, pomimo iż zmieniały się nazwy jego stanowisk pracy pozostawał jednak bez zmian. Prowadzenie książki pojazdu i rejestr wydawanego paliwa nie wykraczał poza zakres obowiązków kierowcy ciągnika, czy kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Wnioskodawca nie kierował także pojazdami typu: Ż. i N., pomimo iż były one na stanie przedsiębiorstwa oraz posiadanego przez niego angażu kierowcy pojazdu dostawczego”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c.,

a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Należy także przypomnieć, że skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963r, II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu najwyższego, oceniana w niniejszym postępowaniu skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona w zaprezentowanym wyżej rozumieniu. Skarżący nie wyjaśnia bowiem, na czym – w jego ocenie – polega kwalifikowana postać naruszenia przepisów powołanych w podstawach zaskarżenia, natomiast w istocie podejmuje niedopuszczalną w skardze kasacyjnej próbę podważenia oceny dowodów przeprowadzonej przez Sąd drugiej instancji i dokonanych na tej podstawie ustaleń faktycznych. Tymczasem, zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, co oznacza, że w przypadku poddania skargi kasacyjnej merytorycznej ocenie musiałby uwzględnić owe ustalenia przy rozpatrywaniu sformułowanych przez skarżącego zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego.

Niezależnie od tego Sąd Najwyższy podkreśla, że warunkiem uznania pracy kierowcy specjalistycznego samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach, wymienioną w poz. 2, Działu VIII, wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, konieczne jest wykonywanie przewozu drogowego, a więc kierowanie pojazdem w ruchu drogowym. Analogiczny warunek musi zostać spełniony w przypadku pracy wykonywanej przez kierowcę ciągnika (poz. 3, Działu VIII, wykazu A). Oczywiście jest też, że rozmiar ścisłego przewozu drogowego może czasami nie wypełniać całej dobowej normy czasu pracy kierowcy (ze względu na przerwy związane z wyładunkiem przewożonych towarów, ich załadunkiem, a także obowiązkowymi okresami odpoczynku). Czasami może ją również przekraczać. Takie przerwy stanowią jednak immanentną cechę pracy kierowcy, a w czasie ich trwania pracownik nadal wykonuje obowiązki kierowcy. O szczególnym charakterze pracy kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony lub kierowcy ciągnika decyduje zaś to, że wymaga ona wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (bezpieczeństwo w ruchu drogowym), a jej uciążliwość wynika z konieczności

kierowania w ruchu drogowym pojazdem o specyficznej charakterystyce oraz w czasie uzależnionym od zleconych kierowcy zadań transportowych.

Z podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku wynika natomiast jednoznacznie, że skarżący w spornych okresach najpierw łączył obowiązki kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz kierowcy ciągnika z obowiązkami wydawcy-magazyniera, a następnie wykonywał kolejno czynności kierowcy samochodu dostawczego, mechanika sprzętu i kierowcy mechanika. Zakres jego obowiązków pracowniczych nie pozwalał więc na przyjęcie, że wykonywał prace wymienione w poz. 2 lub 3 Działu VIII, wykazu A stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że skarżący nie wykazał potrzeby rozpoznania jego skargi kasacyjnej. Dlatego, opierając się na treści art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.